

Kongens Vænge 2
3400 Hillerød**(NOTAT)****Telefon** 38666000
Direkte 38665248
Mail carine.heltberg@regionh.dk

Til: Social- og psykiatriudvalget

Journal-nr.: 20008530
Ref.: cabuhe

Dato: 22. oktober 2020

Status- og udviklingsnotat i forbindelse med temadrøftelse om Bedre forløb for Børn og Unge

Baggrund

"Sammen om Psykiatriens Udvikling – Treårsplan 2020-2022" er en visionær politisk plan, der på et overordnet niveau fremlægger regionsrådets visioner på psykiatriområdet for de næste tre år. Det er besluttet, at der skal udarbejdes en handleplan, der konkretiserer, hvordan der kan arbejdes videre med treårsplanens syv temaer og de 27 anbefalinger. Social- og psykiatriudvalget har besluttet at holde temadrøftelser om alle temaerne i treårsplanen i 2020. Temadrøftelserne er dog blevet lidt forsinket grundet Covid-19 situationen, og den sidste temadrøftelse forventes derfor først holdt i januar 2021. Tidsplanen er derfor nu, som følger:

Tema	Feb.	Maj	Aug.	Sep.	okt.	Nov.	Jan.
Recovery	X						
Samarbejde med kommuner, praksissektoren og civilsamfund			X				
Bedre forløb for børn og unge					X		
Forebyggelse af tvang							X
Lighed i sundhed				X			
Psykisk sygdom og misbrug		X					
Rekruttering og fastholdelse						X	

Temadrøftelserne

Arbejdet med hvert tema igangsættes med en temadrøftelse i social- og psykiatriudvalget. Temadrøftelserne vil bidrage til at vise, hvordan der i et udviklingsperspektiv kan arbejdes videre med anbefalingerne i treårsplanen. For flere af temaerne vil det ikke være muligt at gennemføre drøftelsen på ét temamøde. Før hvert temamøde vil medlemmerne af social- og psykiatriudvalget modtage et status- og udviklingsnotat om det tema, der skal drøftes på mødet.

Notatet vil som udgangspunkt indeholde følgende punkter:

- Status på anbefalinger, hvor oplysninger om status på allerede planlagte initiativer vil fremgå. Når det er relevant, vil der blive taget udgangspunkt i de indsatser, som blev igangsat med Treårsplan 2017-2019.
- Initiativer der iværksættes i 2020/2021. Det fremhæves, såfremt der er forhold, der gør det usikkert om, initiativerne kan iværksættes i 2020.
- Administrationens bud på mulige skridt i forhold til at få implementeret de forslåede anbefalinger. Der er som udgangspunkt ikke tale om forslag, hvor der er beregnet økonomiske konsekvenser mv.
- Input fra hørings svar i forbindelse med høringsprocessen med Treårsplan 2020-2022.

Samtlige anbefalinger vil ikke nødvendigvis blive behandlet under selve temadrøftelserne på udvalgsmøderne. Når det giver mening, vil der alene blive givet en status i notatet. Ved temadrøftelserne vil der kunne inviteres gæster, som har et tæt kendskab til de konkrete områder. Form og indhold af temadrøftelserne og notaterne vil variere alt efter temaernes, karakter og omfang og vil løbende blive evalueret.

Til temadrøftelsen om "Bedre forløb for Børn og Unge" på social- og psykiatriudvalgets møde den 28. oktober 2020 vil der blive sat fokus på:

- Anbefaling 9: "At region, kommune og praksis samarbejder om en tidlig og koordineret opsporing og indsats"
- Anbefaling 12: "At de med udgangspunkt i deres individuelle behov får gode, fleksible og velforberejede overgange fra børne- og ungdomspsykiatrien til voksenpsykiatrien"
- Anbefaling 13: "At der er let tilgængelige tilbud, hvis de oplever psykisk mistrivsel, inden de udvikler psykisk sygdom"

Chefpsykolog fra Frederiksberg Kommune Malene Hein Damgaard og praktiserende læge Marianne Puge fra Halsnæs Kommune er inviteret til at holde oplæg om Bedre forløb for Børn og Unge med fokus på overgange. Klinikchef Nina Staal og ledende socialrådgiver Bettina Skovmand er inviteret til at del-

tage og kvalificere drøftelserne. Psykiatريفoreningernes Fællesråd er inviteret til at deltage i drøftelserne.

Temadrøftelse 5: Bedre forløb for Børn og Unge

Mange børn og unge mistrives eller rammes af psykisk sygdom og knap 9.000 børn og unge i Region Hovedstaden har hvert år behov for hospitalsbehandling for psykisk sygdom. En tidlig indsats, hvor et barn eller ung med tegn på mistrivsel får hurtig og relevant støtte og hjælp, kan medvirke til, at tilstanden ikke forværres og udvikler sig til egentlig psykisk sygdom. Her spiller samarbejdet med kommune og praksis en betydningsfuld rolle.

Da der er overlap og sammenhæng mellem anbefaling 9 og 13 er det valgt at slå dem sammen.

Status anbefaling 9: At region, kommune og praksis samarbejder om en tidlig og koordineret opsporing og indsats og anbefaling og status anbefaling 13: At der er let tilgængelige tilbud, hvis de oplever psykisk mistrivsel, inden de udvikler psykisk sygdom

Modelprojekt- PPR

Det er et mål for det tværsektorielle samarbejde at sikre den rette hjælp til børn og unge i alderen fra 3-17 år med mental mistrivsel. Der er i forbindelse med den tidligere Sundhedsaftale igangsat modelprojekt, hvor almen praksis i Frederiksberg og Halsnæs kommune fik mulighed for at henvise børn direkte til PPR, hvilket normalt kun kan ske via barnets daginstitution eller skole. Intentionen er, at flere børn får et tilbud tidligt i deres forløb og i deres nærmiljø.

Initiativer der iværksættes i 2020/2021:

Der er nedsat en temagrube, som arbejder med, hvordan der laves en aftale mellem almen praksis og PPR, som gælder i hele i regionen. Det må dog forventes at medføre en merudgift i kommunerne, da PPR skal vurdere og evt. tilbyde indsatser til flere børn.

STIME

Satspuljeprojektet STIME er et samarbejde mellem Gladsaxe, Gentofte, Høje-Taastrup, Frederiksberg, København, Lyngby-Taarbæk og Bornholm kommuner og Børne- og Ungdomspsykiatrien i Region Hovedstaden, som løber i perioden i 2018-2021. Målet er at sikre, at børn og unge i psykisk mistrivsel og deres forældre får hjælp i deres nærmiljø, inden problemerne vokser sig store. Region Hovedstadens Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center indgår med specialiseret viden, undervisning, supervision og rådgivning.

Initiativer der iværksættes i 2020/2021:

Efter planen skulle den nationale evaluering fra Implement vedr. STIME foreligge i december 2021. Der er dog risiko for forsinkelse grundet COVID-19 situationen. Fra STIMEs egen dataindsamling kan Region Hovedstadens Psykiatri formentlig præsentere de første resultater medio 2021 og det endelige resultat primo/medio 2022 afhængigt af forsinkelser grundet COVID-19.

Administrationens bud på næste skridt- STIME:

Det er Region Hovedstadens Psykiatri ambition at bruge erfaringerne fra STIME til at udbygge et samarbejde med alle interesserede kommuner i Region Hovedstaden. Da projektmidlerne udløber med udgangen af 2021, vil der være et finansieringsbehov, hvis det vurderes, at indsatsen skal fortsætte og udbredes.

Region Hovedstaden bruger i dag ca. 6 mio.kr. årligt fra satspuljen til STIME. Hvis projektet skal fortsætte i sin nuværende form efter projektets udløb i 2021, er det derfor finansieringsbehovet. Hvis Regionen og de 29 kommuner systematisk ønsker at udbrede STIMEs indsatser til samtlige kommuner, skal beløbet formentlig tre eller firdobles løbende over en år-række. Det er forventningen, at finansieringsbehovet vil være langsomt stigende og afhænge af den kommunale interesse for at udvikle tilbuddene

Status anbefaling 10: At der er hurtige og rettidige udrednings- og behandlingsforløb inden for 30 dage

Overholdelsen af udredningsretten inden for Børne- og Ungdomspsykiatrien har siden juli 2019 nogenlunde stabilt ligget på omkring 100%. Der har dog i forbindelse med COVID-19 situationen været en mindre nedgang i overholdelsen. Overholdelsen var i september 2020 oppe på 94 % og 87 % af patienterne blev færdigudredt inden for 30 dage. Regeringen har pga. COVID-19 suspenderet patientrettighederne i psykiatrien frem til september 2020

Region Hovedstadens Psykiatri arbejder med følgende tiltag for at sikre hurtige og rettidige udrednings- og behandlingsforløb:

- Udarbejdelse af kapacitetsanalyser, der skal sikre, at alle patienter bliver set til tiden med de ressourcer, der er.
- Ny bookingprocedure – skal sikre hensigtsmæssige og smidige arbejdsgange og forhindre flaskehalsproblemer.
- Fokus på længden af udredningsforløb, så de der visiteres til udredning, oplever et kort og intensivt forløb.
- Ny model for introduktion og kompetenceudvikling af nyansatte, der sikrer, at medarbejdere efter 2 måneder er parate til at arbejde med fuldt patientindtag.

Initiativer der iværksættes i 2020/2021:

Det er en løbende udfordring at tilpasse det stigende patienttal. Med budget 2021 har regionsrådet afsat ekstra midler til at øge den ambulante kapacitet. Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center arbejder lige nu på at planlægge og rekruttere til denne udvidelse.

Status anbefaling 11: At få den støtte, de har behov for som pårørende i forbindelse med forældres eller søskendes sygdom og behandlingsforløb i psykiatrien

Børn, som er pårørende, har øget risiko for at udvikle psykisk sygdom tidligt i livet. Det anslås, at hver 3. patient i voksenpsykiatrien er forældre til et eller flere børn under 18 år.

VIA Family

VIA Family-studiet, som udgår fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, er et satspuljestøttet projekt og forskningsprojekt, som forløber over tre år og afsluttes i januar 2021. Projektet, hvor 100 familier deltager, afprøver en tværfaglig, helhedsorienteret forebyggende indsats for børn, der er født af forældre med alvorlig psykisk sygdom ved at tilbyde familierne tilknytning til et multidisciplinært team i 18 måneder. Indsatsen sammenlignes med standardindsatsen, hvor der højst tilbydes en enkelt eller to familiesamtaler. Der er generel stor tilfredshed med tilbuddene, men forskningsresultaterne kendes først tidligst i foråret 2021.

SAFIR-projektet

SAFIR-projektet fordeler familier til enten standard-behandling (som er en til familiesamtaler) eller familie psykoedukation, som gennem 7 møder med familien har til formål at styrke blandt andet åbenhed og kommunikation. Projektet er netop startet og løber over en 2-årig periode

KOMBU

Psykiatrifonden har via en fælles satspuljebevilling etableret KOMBU – Det Nationale Kompetencecenter for børn som pårørende i psykiatri, hvor viden og rådgivning tilbydes til kommuner og aktører i primær sektor og sekundær sektor. Kompetencecentret åbnede i september 2020. Med etableringen af KOMBU kan fagpersoner på hjemmesiden få den nyeste viden og hjælp til at støtte de børn, som er i risiko for mistrivsel. KOMBU tilbyder også hjælp til kommuner med bl.a. at etablere tilbud som børnegrupper. KOMBU tilbyder derudover gratis telefonisk rådgivning til forældre med psykisk sygdom m.fl. Region Hovedstadens Psykiatri sidder med i arbejdsgruppen for projektet.

Familiesamtaler

Familiesamtaler tilbydes alle patienter med børn som led i deres behandlingsforløb. Under familiesamtalen er det barnets behov for information, der er i fokus, og familien kan få redskaber til at tale videre om den psykiske sygdom i familien. Familiesamtalen er ofte et enkeltstående tilbud, men der kan være behov for opfølgende samtale.

Nøglepersonsuddannelse

Region Hovedstadens Psykiatri har siden 2006 afholdt uddannelse for nøglepersoner for børn som pårørende. Uddannelsen løber over 6 dage og afholdes mindst en gang årligt. Deltagere er socialrådgivere, sygeplejersker og andet plejepersonale. På uddannelsen får deltagerne redskaber til at tale med børn og familier om psykisk sygdom.

Børnekurser i Region Hovedstadens Psykiatri

PsykiInfo har siden 2016 tilbudt børnekurser. Det er et kursusforløb til børn, som er pårørende i alderen 8-16 år. Et børnekursus løber over 6 uger med en ugentlig mødegang. Børnene får på kurset viden om, hvad psykisk sygdom er gennem øvelser, leg og undervisning. Der deltager mellem 4-7 børn/unge på et børnekursus, og der afholdes årligt 4-5 børnekurser i PsykiInfo.

I 2019 blev tilbuddet om børnekurser også etableret på Psykiatrisk Center Nordsjælland og Psykiatrisk Center Ballerup. Erfaringerne herfra viser, at man ved også at tilbyde kurserne på de psykiatriske centre får fat i en gruppe, som ikke ville have taget imod kurset hos PsykiInfo. Der vil fortsat afholdes børnekurser hos PsykiInfo.

Initiativer der iværksættes i 2020/2021- Børnekurser:

I 2020 udbredes børnekurserne til Psykiatrisk Center Glostrup og Psykiatrisk Center København, som efterfølges af Psykiatrisk Center Amager og Psykoterapeutisk Center Stolpegård i 2021.

Status anbefaling 12. At de med udgangspunkt i deres individuelle behov får gode, fleksible og velforberedte overgange fra børne- og ungdomspsykiatrien til voksenpsykiatrien”

I dette afsnit vil der både blive sat fokus på overgange internt i Region Hovedstadens Psykiatri for så vidt angår overgangen mellem børnepsykiatrien til voksenpsykiatrien men også mellem sektorer.

Interne overgange i Region Hovedstadens Psykiatri

Region Hovedstadens Psykiatri har i 2019 udarbejdet en vejledning om overgangen fra børne- og ungdomspsykiatri til voksenpsykiatrien. Formålet med vejledningen er, at overleveringen fra børne- og ungdomspsykiatrien til voksenpsykiatrien sker uden, at behandlingen og støtten afbrydes. I overgangsperioder efter udskrivelse og før indskrivning til ny behandling er der erfaringsmæssigt stor risiko for, at patienten ophører med behandling, får recidiv eller forværring af sygdom mm.

Overgange for børn og unge i ambulante forløb

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center har ansvaret for, at der tages kontakt til det voksenpsykiatriske center, som patienten rent geografisk hører til ca. 6 mdr. før patienten fylder 18 år, såfremt man vurderer, at patienten bør overgå

til videre behandling. Hvis patienten ikke allerede har en patientansvarlig læge (PAL), tilknyttes PAL på dette tidspunkt. Det tilstræbes, at PAL rollen tages af en læge, som patienten allerede kender.

Der vil ca. 3 måneder før overgangen til voksenpsykiatrien blive holdt et overgangsmøde for at skabe kontinuitet og tryghed i forløbet, og for at den unge får kendskab til voksenpsykiatrien.

Overgange for indlagte børn og unge

For indlagte patienter i børne- og ungdomspsykiatrien, der ikke forventes udskrevet inden det fyldte 18 år, tages der kontakt til det relevante voksenpsykiatriske center 2-4 uger inden patienten fylder 18. Når det er afklaret hvilket afsnit, der skal modtage patienten, inviterer børne- og ungdomspsykiatrien til overgangsmøde, der afholdes inden patienten overflyttes.

Initiativer der iværksættes i 2020/2021- overgangsmøder:

Vejledningen er stadig ny. Der arbejdes derfor med at få den udbredt i alle dele af psykiatrien. Bl.a. skal tidsfristerne genbesøges og vejledningen skal tænkes bedre sammen med PAL funktionen.

Overgange i regi af sundhedsaftalen

Under Sundhedsaftalen for 2015- 2018 blev der indgået samarbejdsaftale mellem Region Hovedstaden og alle kommunerne i regionen om samarbejdet om børn og unge med psykisk sygdom. I forbindelse med denne aftale fremgår det, at kommunerne er udfordrede. Der er derfor behov for, at den unges kommunes forskellige instanser og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center og det relevante voksenpsykiatriske center i Region Hovedstadens Psykiatri tidligt og gerne et halvt år, inden den unge fylder 18 år, samarbejder for at sikre en helhedsorienteret og koordineret indsats i forhold til den unges behov for støtte og hjælp i deres selvstændiggørelse. Det er vigtigt, at både kommunen og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center er opmærksom på, at både den unge og dennes forældre har brug for rådgivning til, hvad de med fordel kan være opmærksom på.”

TUT og tværfagligt udgående team for skolebørn

Overgangen fra barnets/den unges indlæggelse til et forløb i kommunen bliver understøttet og forbedret ved, at familien under og efter indlæggelsen får tilbudt et vejledende forløb med et tværfagligt udgående team (TUT). Barnet eller den unge følges af TUT-konsulenten under indlæggelsen, og der tilbydes opfølgende hjemmebesøg efter udskrivelse. Derudover støtter TUT i overgangen til kommunen og rådgiver skoler, institutioner og botilbud. Der samarbejdes med alle regionens kommuner.

Initiativer der iværksættes i 2020/2021- TUT:

Erfaringer fra TUT er ved at blive indarbejdet i udvidelse af det tværfaglige udgående tilbud for skolebørn for at nå ud til flere børn. Børn der ikke møder op til deres ambulante behandling grundet svære psykiske vanskeligheder, børn der har brug for massiv støtte op til en indlæggelse, eller børn som burde behandles hjemme eller på deres institution.

F-ACT for unge

Initiativer der iværksættes i 2020/2021- FACT for unge:

I marts 2021 opstarter F-ACT for unge og allerede i december 2020 starter et pilotprojekt. F-ACT for unge i aldersgruppen 14-19 år er udviklet på baggrund af F-ACT til voksne og tilpasses de unges behov. Målet med F-ACT for unge er at tilbyde en intensivering af den ambulante udredning og behandling for de unge. Der tilbydes desuden besøg i hjemmet og på bosteder.

Øgede socialrådgiverressourcer

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center har desuden prioriteret øgede socialrådgiverressourcer på alle døgnafsnit. Socialrådgiverressourcerne bruges til at skabe tidlig kontakt til kommunerne.

Overgange mellem praktiserende læge og hospitalspsykiatri

Praktiserende læger henviser altid et barn eller en ung til Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center via Center for Visitation og Diagnostik på børne- og ungeområdet. På børne- og ungeområdet gælder det særlige, at også kommuner har mulighed for at henvise et barn eller en ung til Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center.

Tværasektoriel Implementering af Forløbsprogrammer

I forbindelse med udmøntningen af satspuljen for 2017 var der afsat midler til implementering af Sundhedsstyrelsens forløbsprogrammer for ADHD, angst/depression og spiseforstyrrelser. Der er i perioden 2018-2020 indgået et forpligtigende partnerskab mellem Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Frederiksberg, Gladsaxe og Gentofte kommuner om at implementere anbefalinger fra forløbsprogrammerne. Formålet er at understøtte sammenhængende og koordinerede forløb på tværs af sektorer og forvaltningsområder, både i forhold til indsatser, behandling og opfølgning.

Initiativer der iværksættes i 2020/2021- Forløbsprogrammer:

Projektet afsluttes med udgangen af 2020. Der er i Region Hovedstadens Psykiatri fra 2021 bevilget midler til at fortsætte arbejdet og implementere de nye arbejdsgange på alle afsnit. Derudover arbejdes der på at få de resterende 26 kommuner i Region Hovedstaden med i arbejdet. Dette indgår som et tema i de nye samordningsudvalg.

Samordningsudvalg og netværksmøder

Styrkelsen af det tværsektorielle samarbejde har en stigende bevågenhed i både kommuner og region. Regionsrådet har både med budget 2020 og 2021 afsat midler til at styrke arbejdet i samordningsudvalgene, både på det somatiske og psykiatriske område. Det betyder, at Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center i de kommende år bliver tildelt 1 mio.kr. årligt til at styrke det tværsektorielle samarbejde. Det kan desuden oplyses, at der på det psykiatriske område er ved at blive implementeret en ny samordningsudvalgsstruktur, hvor der er fokus på at implementere anvendelsen af strukturerede netværksmøder. Det bemærkes i den forbindelse, at Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center har en lang tradition for afholdelse af netværksmøder. Desuden arbejdes der med at øge kvaliteten i netværksmøder.

Status anbefaling 14: At der er optimale fysiske rammer under indlæggelse ved at bygge et nyt børne- og ungdomspsykiatrisk center

Region Hovedstadens Psykiatri er i samarbejde med Center for Ejendomme ved at planlægge et nyt byggeri, som samler alle døgnpladser og dele af den ambulante aktivitet på matriklen i Glostrup. Planlægningen bygger på en omfattende brugerinddragelse af både patienter, pårørende og medarbejdere. Visionen for projektet kan sammenfattes i følgende tre pejlemærker: Trygge rammer, faglig spydspids og bedre sammenhæng.

Initiativer der iværksættes i 2020/2021- nyt børne og ungdomspsykiatrisk center:

Efterår 2020 vil projektet blive behandlet i Social og Psykiatriudvalget og i regionsrådet med henblik på godkendelse af realisering af byggeriet. Medio 2021 vil projektet blive sendt i udbud ifølge den gældende tidsplan, frem til da vil det resterende udbudsmateriale blive udarbejdet.
--

Input i forbindelse med høringsvar

Der blev i flere høringsvar efterspurgt konkrete eksempler på, hvordan man kan styrke samarbejdet på tværs af sektorer (fx mellem kommunernes Psykologisk Pædagogisk Rådgivning (PPR) og børne- og ungdomspsykiatrien). I mange høringsvar blev der støttet op om forslaget om, at unge får en mere individuel og fleksibel overgang til voksenpsykiatrien.
